

LA SERENA — PUERTO MADRYN DEEL 2

We vinden een tactische kampeerplek net buiten het dorp op het parkeerterrein van een benzinstation. Morgen is dat het startpunt van de 'special'.

Elke Dakar-etappe kent een verbindingroute en een special. Die wordt geklokt en gaat door het terrein. De deelnemers komen morgen in alle vroegte vanuit Santiago de Chile over de pas naar Uspallata naar dit punt en starten een voor een, dus voor ons voldoende tijd om alles goed te bekijken. De waypoints van interessante plekken hebben we gisteren van internet gedownload en we weten precies waar we moeten zijn. Het wordt gezellig druk rond het pompstation, want we zijn niet de enige die hier gaan overnachten. Naast ons staat Eduardo de fruitvliegspecialist. Hij werkt voor een grote wijnmaker en verzamelt insecten, plakt ze op witte kaarten en doet ze in een kistje om ze later te inventariseren en te beschrijven. Hierop volgen dan weer de noodzakelijke maatregelen op het wijngoed. Eduardo is helemaal in Dakar-outfit en maakt voor zijn vrouw als bewijs van zijn aanwezigheid hier, een foto van zichzelf met ons, "mis amigos Holandeses", zodat zij zeker weet dat hij vandaag en morgen geen andere spectaculaire bezigheden heeft...

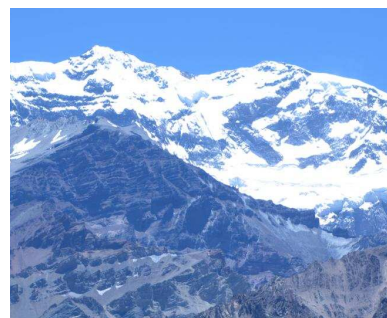
Naast hem staat het brommertje van Carlos, een omvangrijke man die vanuit zijn dorpje hier naartoe is gereden. Hij heeft slechts een slaapzak bij zich en vindt een slaapplekje tussen zijn bromfiets en de telefooncel. De volgende morgen zegt hij uitstekend te hebben geslapen terwijl ik in onze luxe daktent de meeste tijd wakker lig door al het lawaai van zwaar vrachtverkeer, helikopters en muziek.

Rond acht uur arriveren de eerste motorrijders, die om half vijf uit Santiago zijn vertrokken. In het donker en de vrieskou over de 3800 meter hoge pas hebben ze de eerste 250 kilometer afgelegd en moeten nu wachten tot ze kunnen starten. Wij kunnen een praatje maken met de Nederlandse deelnemers, o.a. Frans Verhoeven, die het leuk vindt dat er tussen al die Argentijnen Nederlandse fans staan. Van hem horen we dat een van onze regionale favorieten, Mirjam Pol, is uitgevallen.

Het is allemaal indrukwekkend. Grote heli's die af en aan vliegen. Honderden agenten, die er een georganiseerde chaos van weten te maken. En duizenden enthousiaste Argentijnen met picknicktassen en vlaggen. Eduardo, zwaaiend met de Argentijnse vlag, begint bij elke auto of motor die arriveert te roepen en te zwaaien en heeft de dag van zijn leven. Als de motoren zijn gestart lopen we terug naar de ingang van het terrein om Jan Hoogendijk op te wachten.

Even uitleggen. Jan Hoogendijk komt uit Weerselo en rijdt met Wouter van der Beek in het FlevoDakarteam.

Jan sponsort elk jaar onze fancyfair met twee rondvluchten boven Twente. Dus behalve rally-rijden, vliegt Jan, skiet hij op het water en in de sneeuw, runt een grote garage, importeert wasstraten en is ook nog gelukkig getrouwd met José en heeft twee kinderen. Never a dull moment. Van José weet ik dat Jan

nog weleens vergeetachtig is, maar wat wij nu meemaken slaat alles. Wanneer ze met hun auto bij de ingang arriveren zien ze ons gelukkig staan en stoppen even. "Hoi Jan, hoe gaat ie?" vraag ik en dan zie ik dat de motorkap ontbreekt. "Jongens, waar is jullie motorkap!" roep ik. Jan kijkt, schrikt en roept iets van "We moeten terug."

We snappen er niets van en proberen van alles te bedenken. Vijf minuten later komen ze met grote snelheid én met de motorkap ("Waar komt die vandaan?") terugrijden, racen de special op, passeren alles en iedereen, want ze zijn eigenlijk te laat voor hun startnummer. Dan vertrekken ze met een dikke stofwolk achter de auto. Twee dagen later, wanneer het mij lukt om het bivak binnen te komen, hoor ik wat er aan de hand was. Een kilometer voor de startplaats hebben ze nog even onder de motorkap gekeken. Die gaat er dan blijkbaar helemaal af. Na de inspectie zijn ze zo weggereden, motorkap tegen een boom geparkeerd. Staat er een onderwijzer uit Weerselo bij de start die je vertelt dat je beter op je spullen moet passen. José heeft gelijk, Jan vergeet wel eens wat. Maar een motorkap tijdens de Dakar-rally ...

Na hun start gaan wij naar een toeschouwerszone aan de andere kant van het dorp om de vrachtwagens voorbij te zien denderen. Dat is echt spektakel. Ze komen vol gas over een heuvel, gooien hem door een bocht en laten ons minutenlang stof happen wanneer ze gepasseerd zijn. We staan tussen enthousiaste Argentijnen, die schreeuwen, dansen, springen en na elke wagen vuurwerk afsteken. Ze hebben al snel in de gaten dat wij Holandeses zijn en juichen mee bij elke Hollandse vrachtwagen truck die passeert. Twee Nederlandse backpackers hebben onze auto ontdekt en komen bij ons staan. Na afloop rijden ze met ons terug naar het centrum waar we samen een pilsje drinken.

We spreken nog even de servicemonteurs van het FlevoDakar-team en zoeken een camping in de buurt van Mendoza. Die vinden we. Een weilandje met wat bomen, kippen, eenden en paarden en één wc. Wij zijn de enige gasten. Op de vraag waar we kunnen douchen, wordt de zoon des huizes gemaand op te schieten, zodat we ons in het huis van de beheerder kunnen afspoelen. Een heerlijke rustige plek na de hectiek van het afgelopen etmaal.

Op vrijdag rijden we door naar San Rafaël waar ook de Dakar-karavaan de volgende nacht haar bivak heeft. We willen een plek bij de ingang van het bivak waar we iedereen langs kunnen zien komen. Voor San Rafaël raken we tussen de wagens van de organisatie en de serviceteams en rijden mee in de optocht, die overal wordt toegejuicht. We willen tanken en als we bij een tankstation het parkeerterrein op rijden worden we ingesloten door tientallen toeschouwers, die handtekeningen willen op hun pet, T-shirt of arm. We proberen duidelijk te maken dat we toeristen zijn, maar dat maakt allemaal niets uit. Je hebt een gekke auto en dan hoor je erbij.

Achter een paar grote service-auto's van het Ginaf-team komen we aan bij San Rafaël. Alles is afgezet en duizenden enthousiaste Dakar-supporters langs de straten. Zo worden we door de politie zelf door vier controleposten geleid. Tot voor

de poort van het bivak. Daar staan eigen mensen van de organisatie en zonder oranje of roze polsbandje kom je niet binnen.

We parkeren de auto strategisch langs de toegangsweg en vermaken ons met de binnenkomst van de deelnemers. Regelmatig stoppen auto's van deelnemende Nederlandse teams als ze ons zien staan. Praatje maken en Argentijnse ervaringen uitwisselen. O.a. met Wim Helwegen en Henk van Brummelen, het managementteam van Ginaf. Wim heeft veel tips voor het zuiden en geeft ons wat adressen die nuttig kunnen zijn voor het verloop van onze reis.

Henk speelt voor kok. Volgens hem eten de 'jongens' het liefst de hele week bruine bonen met spek en uien en uitsmijters horen ook in de top twee. We hopen dat niet alleen de techniek van de auto's, maar ook het aircosysteem in de voorbereiding op de rally voldoende aandacht heeft gehad!

Een Argentijns jochie van een jaar of elf komt op mij af, stelt zich voor en vraagt: "Sir, do you speak English?" Hij volgt een cursus en wil nu graag oefenen. Prachtig, frank en vrij, maar heel beleefd en bijna formeel. Na vijf minuten gaat hij weer, want zijn ouders staan op hem te wachten. 's Avonds komt het hele gezin weer langs. Hij stelt keurig zijn ouders, broertje en zusje voor en bedankt ons nogmaals voor de conversatie.

Ook hier worden we gespot door twee Nederlandse jongens die met de rugzak bijna een jaar hebben om Zuid-Amerika te verkennen. Ze blijven de hele middag bij ons staan en genieten mee van de sfeer en de gezelligheid in 'kamp Holland' en omgeving.

Naast ons staat een grote groep Chilenen die zich uitstekend vermaakt, tot een van hen onwel wordt. Languit op twee stoelen. Een paar zwaaien wat met zakdoekjes, maar ze ondernemen verder niets. Wij pakken een grote fles water en maken hen duidelijk dat hij in ieder geval wat moet afkoelen, water in de nek, op de polsen, maar zijn toestand wordt niet beter. Hij raakt in paniek en Maria geeft aan dat ze een dokter of ambulance moeten inschakelen. Die moeten hier toch in de buurt zijn. Uiteindelijk volgt een van de mannen haar raad op en vijf minuten later staat er een ambulance. Ze onderzoeken de man en nemen hem uiteindelijk mee.

Na bijna 800 zware kilometers komt de eerste motorrijder rond half vier binnen. De tweede volgt op bijna drie kwartier. Het is dus een zware etappe geweest.

Wouter en Jan arriveren in het donker tegen half tien.

Ik loop naar de ingang waar op dat moment veel drukte heerst en de controle slecht is en loop zo naar binnen. Ik mag met ze meerijden in de KIA, want het is een immens groot terrein waar het even zoeken is voor ze de servicewagen met de monteurs gevonden hebben. Eerst worden er over en weer wat plaagstootjes uitgedeeld. "Hadden jullie er niet wat eerder kunnen zijn?" Daarna worden vlot de problemen van die dag doorgenomen en trekken de technische jongens hun conclusie: "Dat wordt weer een nachtje flink sleutelen."

Na het motorkapverhaal gehoord te hebben, verschijnt Allard Kalff van RTL7 met cameraman, neem ik afscheid en ga terug

naar mijn eigen bivak. Het is even zoeken voor ik de uitgang gevonden heb. Het 'Bivouac' is eigenlijk een groot dorp met alleen maar mobiele garages. Overal trucks die uitgebouwd zijn tot grote werkplaatsen, met daarvóór de rally-auto's en motoren die elke dag volledig nagekeken en gereviseerd worden. Veel lawaai van grote compressoren en auto's en vrachtwagens die nog steeds binnenkomen. Uiteindelijk vindt ik de uitgang en keer terug in ons eigen bivouac, waar Maria doorlopend bezoek heeft gehad van autogekke Argentijnen.

Van het Autotrackteam horen we dat Ronald Schoolderman met een van de servicewagens het veld in is en voorlopig nog wel even druk is.

Ronald heeft met zijn vader en broer een 4WD-centrum in Ermelo en heeft in overleg met ons de Toyota reisklaar gemaakt voor Zuid-Amerika.

De volgende morgen, vlak voor ons vertrek, komt hij even langs om te vragen hoe het met ons en de auto gaat. Hij is net terug en heeft een hele nacht ergens in een rivierbedding liggen sleutelen, eerst onder een auto van het team, daarmee terug naar het kamp, omdat zijn service-auto problemen had, toen weer het veld in met een andere auto om de servicewagen te repareren. Toch even de tijd genomen om ons gedag te zeggen voor hij zelf een paar uurtjes gaat slapen.

Na het uitzwaaien van de deelnemers, rijden we tussen de begeleiders de directe verbindingroute naar Santa Rosa, waar het laatste bivak voor Buenos Aires wordt opgeslagen. De weg is saai, maar dat wordt goed gemaakt door al het publiek langs de weg. In Santa Rosa dirigeert de politie ons richting Dakar-kamp, maar wij zoeken een rustige camping iets verderop aan de rand van de stad, waar we kunnen douchen als we aankomen blijkt dat er ook een zwembad is!

Naast ons staat een Nederlands stel met een Landrover defender die net aan hun Zuid-Amerika-trip zijn begonnen. Net als wij hebben ze een jaar verlof genomen om hun droom te verwezenlijken.

We staan vroeg op om voor de laatste keer onze favorieten uit te zwaaien. Het klinkt gek, maar een paar dagen meedraaien langs de zijlijn van dit circus geeft je een kick en we kunnen ons voorstellen dat de deelnemers en hun begeleidingsteams genieten van deze 'Toys-for-boys-wereld'. Het is een tijdelijk virus waar ze twee weken lang aan lijden en dat doen ze met het grootste plezier. Alles draait om die auto's en motoren en even is er helemaal niets anders op de wereld tot na de huldiging en het feestje in Buenos Aires. Chauffeur, monteur of manager, iedereen slaapt in een klein iglotentje en eet uit dezelfde keuken. Het saamhorigheidsgevoel moet groot zijn om tot en met de laatste dag de sfeer goed te houden.

Het toeval wil dat op het moment dat wij veertig kilometer buiten Santa Rosa de Dakarroute verlaten en rechtsaf slaan richting Patagonië, Wouter en Jan ons passeren. Claxoneren en zwaaien en dat was voor ons Dakar 2010.

Er volgen twee lange saaie rijdagen, honderden kilometers lange kaarsrechte wegen over de pampa, geen bomen meer, wel veel akkers vol zonnebloemen, tabak en koolzaad. Gras-

land met koeien, soms paarden, maar vooral veel struikgewas dat langzaam maar zeker overgaat van groen naar bruin tot bijna zwart. Af en toe een zijweg die, getuige de toegangspoort met opschrift, naar een hacienda ver van de weg leidt.

Bij Bahia Blanca eten we bij een fruitcontrole onze verboden vruchten op en stoppen na vele kilometers op de grens van Patagonië. We overnachten in een hotelletje omdat hier verder helemaal niets is en we liever niet langs de kant van de weg kamperen. Het is bloedheet en de airco op de kamer is een welkome verrassing. We zijn nog nooit zo smerig geweest. Door het zweet is onderweg al het stof en zand aan het lijf geplakt en zien we er uit als een stel mijnwerkers. Na de douche eten we Argentijnse tijd, half tien, en genieten vervolgens van een doodstille nachtrust, op de airco na.

Als we zondagochtend buitenkomen blijkt het flink te zijn afgekoeld en weer bij de doorgaande weg worden we teruggezwaid, jawel, naar de vleescontrole, waar we gisteren, vóór we afsloegen naar het hotel, ook al uitgebreid gecontroleerd zijn. Door dezelfde mensen. Uitleggen helpt niet, zeggen dat je vegetarisch bent, het maakt allemaal niet uit, de koelkast moet weer open.

Heel veel vlakke kilometers over één lange rechte streep naar de horizon die steeds verder weg lijkt te zijn, dan de eerste wat grotere plaats, Viedma aan de Rio Negro, waar de afgelopen week de langste kano- en kayakwedstrijd ter wereld is gehouden, honderden kilometers, verdeeld over een aantal etappes. Aan de boulevard langs de rivier hangt een zondagse sfeer. Koffie op een van de terrassen aan het water onder de bomen. Bewoners die zwemmen en zonnebaden of de krant zitten te lezen, of zomaar wat bijkletsen met de burens. In de supermarkt zien we veel 'Europese' gezichten. Het stadje ziet er welvarend uit. We verlaten de Ruta 3 en vinden een kleine camping in de duinen van El Condor aan de Atlantische kust. Het is een populair badplaatsje met mooie stranden.

Op maandag rijden we verder langs de kust met kliffen en baaien, waarvan één vol ligt met 6000 zeeleeuwen en een enkele verdwaalde zeeolifant. We ruiken de kolonie al van verre en dichterbij gekomen horen we het geloei van de mannetjes en het gemekker van de jongen. We kunnen ze bekijken vanaf een houten wandelpad bovenop het klif. Onder ons gebeurt van alles. Mannetjes die elkaars harem betwisten, vrouwtjes die hun jongen zogen en beschermen en ondertussen ook nog belaagd worden door hitsige mannen. En tegelijkertijd worden jongen geboren. De plekken waar dat gebeurt worden verraden door de meeuwen en de petrels(fregatvogels?) die op jacht zijn naar placenta's. Het is daar onder ons één grote stresswereld. In februari komen daar de orca's nog bij om tot op het strand de jonge zeeleeuwen te achtervolgen.

De kustweg is mooi met links van ons de diepblauwe oceaan en lege stranden. Een enkel klein dorpje waar de paar huizen die er staan, worden gesloopt en vervangen door vakantiewoningen. Wie er snel bij is zit op de eerste rang.

Vóór Las Grutas is een stuk strand het domein van de beroepsvissers. Met een tractor worden de boten naar de oceaan gereden en weer uit het water gehaald. Enkele boten keren net te-

rug en zitten boordevol vis.

We melden ons op camping 'Oasis', vijf kilometer voor de drukke badplaats bij de eigenares, een geëmigreerde Engelse dame op leeftijd die het heerlijk vindt om haar moedertaal te spreken. Ze is trots op haar kleinzoon die naast zijn middelbare school zeven jaar lang Engels heeft gestudeerd en daar een speciaal examen in heeft afgelegd. Ze wil graag dat we een babbel met hem maken: "To learn the different accents".

De camping zelf is vol en daarom staan we aan de rand van het terrein tegen gereduceerd tarief. Schone douches en toiletten, dat hebben we nog niet vaak meegemaakt. En alles werkt ook nog. Geen gesloopte douchekoppen, gejatte kranen, verstopte afvoeren, halve spiegels en rondslingerend wc-papier en stinkende pisbakken. We maken het allemaal mee en raken er aan gewend. Maar hier is alles schoon en in goede staat.

De volgende morgen heeft grandma haar kleinzoon op ons af gestuurd. Leuke jongen die na de vakantie voor zijn studie naar Bahia Blanca verhuist. Zijn ouders hebben een appartementje voor hem gekocht en voor zijn drie jongere broers die hem de komende jaren zullen volgen.

We vertrekken, wandelen wat rond in Las Grutas om de sfeer van een ontwakend badplaatsje te proeven en drinken een kop koffie in een strandtent.

Las Grutas verschilt in niets van de toeristische oorden aan de Middellandse zee in Spanje en Portugal. Het is misschien allemaal wat kleinschaliger en daardoor is er meer ruimte op de brede stranden langs de oceaan.

Als we het dorp uitrijden passeren een mooi wit vuurtorentje, de oudste van Patagonië en zetten hem voor schoonzus Foke-lien op de foto. Er volgt een lange saaie rit naar Puerto Pyramides, het enige plaatsje op het beroemde Peninsula Valdes. Eigenlijk komen we hier nu in de verkeerde tijd van het jaar. Geen zuidkapers voor de kust, de grote walvissen die hier tijdens de Antarctische winter naar toe trekken en in de grote baai met hun jongen rondzwemmen tussen de hordes toeristen op excursieboten. Het schiereiland is landschappelijk gezien saai. Het is vlak en de begroeiing bestaat grotendeels uit lage struiken. Het zijn de dieren waar jaarlijks honderdduizenden op af komen.

Wij stappen de volgende ochtend bij zonsopgang in onze eigen 'Zuidkaper', de enige die hier nu rondrijdt, en verkennen de kust. Eerst naar de zeeleeuwenkolonie op Punta Norte. Onderweg zien we grote groepen guanaco's, die soms vlak voor de auto de weg oversteken. Het is familie van de lama en lijkt wat kleur betreft op de vicuna maar is iets groter. Regelmatig passeert een parmantig gekuifde Martineta, een soort loopkip en overal Merino-schapen met hun mooie dikke wollen koppen. Later op de dag spotten we choiques, het iets kleinere familielid van de struisvogel en de nandú. Bij Punta Norte scharrelt een gordeldier over het parkeerterrein. Het is grappig om te zien hoe hij draait: voorpootjes omhoog en op zijn achterpoten wendt hij zich om. Hij graaft razendsnel gaten in de harde bodem, tot een ander exemplaar zich meldt en ze elkaar achtervolgen. Territoriumdrift? Eerste liefde?

De zeeleeuwenkolonie is wat kleiner dan twee dagen geleden, maar hier kunnen we ze van dichtbij observeren. Indrukwekkend gebrul van de heren en het zielig klinkende gemekker van de jongen. We gaan verder, naar de westkust en zien al snel de eerste Magellanes-pinguins. Prachtig getekende vogels die zich rustig laten bekijken. Ook wanneer we vlakbij zijn op slechts enkele meters van de holen met daarin de jongen. Er volgen nog twee kolonies met zeeleeuwen en een grote kolonie zee-olifanten. Daar valt weinig te beleven. Deze grote grijze beesten, alleen de vrouwtjes, liggen alleen maar te liggen, geen beweging, duizenden kilo's uitgezakt spek naast elkaar. Het is wel een imposant gezicht.

De laatste kolonie zeeleeuwen ligt bij Puerto Pyramides. Hier zien we hoe wreed de natuur kan zijn. Een jong zeeleeuwtje dat waarschijnlijk niet meer langs de klifwand omhoog kon komen, wordt door grote fregatvogels langzaam maar zeker in stukken gepikt en opgepeuzeld. Het schijnt de rest van de zeeleeuwenkolonie niet te interesseren.

's Nachts maken we voor het eerst kennis met het onbestendige Patagonische weer. Opeens begint het te stormen en overwegen we de auto met de neus op de wind te zetten, want hij schudt behoorlijk. Even plotseling als dat ie opstak gaat hij tien minuten later weer liggen en kunnen wij dat ook blijven doen.

Donderdag vertrekken we via het vogeleiland, dat helaas te ver weg ligt om de vogels goed te kunnen observeren. We vermijden de Ruta 3 en nemen de veel mooiere kustweg. Die is niet verhard, maar goed berijdbaar, wel met heel veel stof en af en toe ripio.

Onderweg eten we ons verlate ontbijt op een klif met uitzicht op een baai en de oceaan.

Bij Puerto Madryn zoeken we meteen de camping municipal op, hebben daar een prima plek, zetten het zonnescherm op en begin ik aan dit verhaal, want het wordt de hoogste tijd om het thuisfront, jullie dus, een en ander over de afgelopen weken te melden.

De lakens, het dekbedovertrek en de badlaken-stoelhoezen moeten hoognodig naar de wasserij en dat wordt nu allemaal door Maria geregeld. De auto keren we binnenstebuiten, want we ruiken het stof.

Naast ons staan leuke Chileense burens die uit het zuiden komen en ons uiteraard weer vol stoppen met informatie over de plaatsen die we beslist moeten zien. Ze hebben beiden Duitse voorouders en hij spreekt de taal nog redelijk.

We hebben weer een paar prachtige weken toegevoegd aan de bijna drie maanden die we nu in Zuid-Amerika zijn.

We trekken morgen verder naar het zuiden, gaan Patagonië ervaren en verwachten over een week in de omgeving van Ushuaia te zijn om vandaar langs de Chileens-Argentijnse grens langzaam weer naar het noorden te gaan.

Volgens de ervaren reizigers zullen de internetverbindingen steeds slechter worden en is het moeilijk contact te onderhouden. We zien wel en jullie ook.

Van ons voor iedereen een hartelijk groet vanaf de camping in een windstil en warm Puerto Madryn!

Maria en Jos

